Vejrumbro Fri

Undervisningsplan i historie og kristendomskundskab

2., 3. og 4. klasse – samlæst hold · Historie og kristendomskundskab · Skoleåret 2026/27

Om planen

Undervisningsplanen beskriver, hvordan undervisningen i historie og kristendomskundskab på 2.–4. klasse fører eleverne frem mod skolens slutmål. Holdet har 2 lektioner om ugen. I første halvdel af skoleåret undervises der i historie, og i anden halvdel undervises der i kristendomskundskab. Planen bygger på fagenes årsplan, hvor forløbene fra Alinea er samlet i otte temaer.

Hele holdet arbejder med det samme tema og den samme fortælling, mens spørgsmål, opgaver og forventninger tilpasses 2., 3. og 4. klasse. Planen er en ramme, ikke en drejebog: Læreren kan bruge mere eller mindre tid på et tema og udskifte aktiviteter, så længe temaets fokus, arbejdsgangen og differentieringen fastholdes.

Omfang: 2 lektioner om ugen · Historie i første halvdel af skoleåret (uge 33–8) og kristendomskundskab i anden halvdel (uge 9–25) · **Lærer:** Kathrine Brun · **Materialer:** Alinea · arbejdsark · børnebibel · billeder, kort og lokale spor

Udarbejdet af: Planen er udarbejdet af lærer og ledelse i samarbejde · **Senest revideret:** _____

Indhold

1. Lovgrundlag og skolens valg af mål 3
2. Skolens mål for historie og kristendomskundskab 5
Fagenes formål 5
Slutmål 5
Fagligt indhold på 2.–4. klasse 5
Progression på holdet 6
Progression fra 2. til 7. klasse 6
3. Sådan arbejder vi 7
Arbejdsgangens fem trin 7
En typisk lektion 7
Året i to dele 7
Faste rutiner 7
Samarbejde på tværs af klassetrin 8
4. Differentiering 9
Samme tema – tre niveauer 9
Støtte og udfordring inden for klassetrinnet 9
Én lærer på holdet 9
5. Frihed og folkestyre, demokratisk dannelse og ligestilling 10
Alsidig personlig udvikling 10
6. Evaluering og information til elever og forældre 11
Løbende evaluering 11
Faste statuspunkter 11
Information til forældre 11
Evaluering af undervisningen 11
7. Årsoversigt 12
8. Temabeskrivelser 13
Skoleårets start · Bronzealderen – da metallet kom 13
Efterår · Jernalderen og mørkets fester 13
Efterår og vinter · Egypten – et ældgammelt rige 14
Op til jul · Peters jul – jul før og nu 15
Vinter · Fællesskab, sprog og sundhed før og nu 15
Forår · Påske – Jesu død og opstandelse 16
Forår · Guder i Egypten og Norden 16
Skoleårets afslutning · Gud, kirke og mennesker 17
Bilag A. Observationsskema 18
Bilag B. Kilde- og tekstark 19

1. Lovgrundlag og skolens valg af mål

Vejrumbro Fri er en fri grundskole med undervisning til og med 7. klassetrin, og undervisningen skal leve op til lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven). Historie og kristendomskundskab undervises på et samlæst hold med 2., 3. og 4. klasse. Tabellen viser, hvordan planen dækker kravene.

Krav	Hvordan planen opfylder kravet
§ 1, stk. 2 – stå mål med folkeskolen	I folkeskolen har historie kompetencemål efter 4. klassetrin inden for kronologi og sammenhæng, kildearbejde og historiebrug. Kristendomskundskab har kompetencemål efter 3. og 6. klassetrin inden for livsfilosofi og etik, bibelske fortællinger og kristendom. Holdets temaer dækker de samme kompetenceområder, og 4. klasse arbejder videre mod målene efter 6. klassetrin (afsnit 2).
Historiekanon	I folkeskolen skal eleverne have mødt historiekanonens punkter inden udgangen af 9. klasse. På 2.–4. klasse kan kanonpunkterne Guldhornene og Jellingstenen inddrages (afsnit 8). De øvrige kanonpunkter behandles på 5.–7. klasse.
§ 1, stk. 2 – frihed og folkestyre, demokratisk dannelse, ligestilling	Afsnit 5 beskriver, hvordan fagene bidrager, og hvor det sker i temaerne.
§ 1 a, stk. 1 – slutmål	Skolens slutmål for historie og kristendomskundskab efter 7. klassetrin gælder hele skolen. De står i afsnit 2 og i undervisningsplanen for 5.–7. klasse.
§ 1 a, stk. 1 – obligatoriske emner	Temaet Fællesskab, sprog og sundhed før og nu bidrager til det obligatoriske emne sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (afsnit 8).
§ 1 a, stk. 2 – undervisningsplan og alsidig personlig udvikling	Planen angiver udviklingen hen mod slutmålene, beskriver, hvad 2., 3. og 4. klasse arbejder med i hvert tema (afsnit 2, 4, 7 og 8), og hvordan fagene bidrager til elevernes alsidige personlige udvikling (afsnit 5).
§ 1 a, stk. 3 – delmål	Kravet om delmål gælder dansk, matematik, engelsk, geografi, biologi og fysik/kemi – ikke historie og kristendomskundskab. Planen har derfor ingen delmål, og vejen mod slutmålene beskrives som progression (afsnit 2 og 4).
§ 1 b – løbende evaluering og information	Hvert tema har en evalueringsform, og der er faste statuspunkter, som bruges til at tilpasse undervisningen og til skole-hjem-samtaler. Planen evalueres ved skoleårets afslutning (afsnit 6 og bilag A).
§ 1 c – offentliggørelse	Slutmål og undervisningsplan offentliggøres på skolens hjemmeside, og beskrivelsen dér skal svare til planen.

Skolens valg: egne mål, der står mål med Fælles Mål

Vejrumbro Fri fastsætter egne mål. Skolen har tre slutmål for historie og tre slutmål for kristendomskundskab efter 7. klassetrin. De er de samme i alle skolens planer, så undervisningen hænger sammen fra 2. til 7. klasse. På 2.–4. klasse er der ingen ekstra mål – i stedet beskriver planen, hvad læreren kan forvente af 2., 3. og 4. klasse.

Fælles Måls kompetencemål er bindende for folkeskolen, mens færdigheds- og vidensmålene har været vejledende siden 1. januar 2025. Nye fagplaner afløser Fælles Mål fra skoleåret 2027/28. Målene i denne plan passer ind i den nye struktur, og planen revideres, når fagplanerne foreligger i endelig form.

Færre mål – mere fokus på processen

Fagenes årsplan gentager fire til otte færdigheds- og vidensmål for hvert klassetrin i hver uge – flere hundrede målformuleringer i alt. I undervisningsplanen er de erstattet af skolens seks slutmål og en kort beskrivelse af, hvad 2., 3. og 4. klasse arbejder med. Der er ingen særskilte mål for de enkelte forløb. Årsplanens forløb er samlet i otte temaer, og hvert tema har ét fokus og ét undersøgelsesspørgsmål.

På 2.–4. klasse er det vigtigste, at eleverne lytter til fortællinger, undrer sig, undersøger spor og taler om det, de har lært. Det er arbejdsgangens fem trin (afsnit 3) og forventningerne på tre niveauer (afsnit 4), der fører eleverne frem mod målene.

2. Skolens mål for historie og kristendomskundskab

Fagenes formål

Historie: Eleverne skal opnå historisk viden og forståelse og kunne se sig selv som en del af historien. På 2.–4. klasse lærer eleverne at skelne mellem før og nu, at placere perioder på en tidslinje og at undersøge spor fra fortiden – og de oplever, at historien handler om mennesker, der levede ligesom dem selv.

Kristendomskundskab: Eleverne skal opnå viden om og forståelse af kristendommen og andre religioner og de store spørgsmål, mennesker til alle tider har stillet. Gennem fortællinger, samtaler og kreativt arbejde lærer eleverne at lytte, undre sig og udtrykke deres egne tanker – og at møde andres tro med respekt.

Slutmål

Slutmålene efter 7. klassetrin er fælles for hele skolen. 2.–4. klasse arbejder hen imod dem gennem temaerne, og vejen dertil er beskrevet som progression nedenfor og i afsnit 4.

Fag	Kompetenceområde	Slutmål efter 7. klassetrin
Historie	Kronologi og sammenhæng	Eleven kan placere og sammenligne historiske perioder og begivenheder og forklare sammenhænge mellem dansk historie og omverdenen.
Historie	Kildearbejde	Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger, bruge kilder til at belyse dem og vurdere kildernes brugbarhed.
Historie	Historiebrug	Eleven kan forklare, hvordan fortiden fortolkes og bruges, og hvordan det påvirker vores forståelse af nutiden.
Kristendoms-kundskab	Livsfilosofi og etik	Eleven kan reflektere over grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske problemstillinger og begrunde egne holdninger.
Kristendoms-kundskab	Bibelske fortællinger og kristendom	Eleven kan fortolke centrale bibelske fortællinger og forklare kristendommens grundbegreber, ritualer og betydning i Danmark før og nu.
Kristendoms-kundskab	Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser	Eleven kan beskrive og sammenligne centrale tanker, ritualer og symboler i jødedom, islam og hinduisme med kristendommen.

Fagligt indhold på 2.–4. klasse

Tabellen viser, hvordan holdets temaer lægger grunden til slutmålene.

Kompetenceområde	Det arbejder 2.–4. klasse med	Temaer
Kronologi og sammenhæng	Før og nu, tidslinjen, oldtidens perioder (bronzealder og jernalder), Egypten, jul og fællesskaber før og nu	Bronzealderen · Jernalderen · Egypten · Peters jul · Fællesskab før og nu
Kildearbejde	Spor og fund, billeder og genstande som kilder, enkle kilder fra Egypten, Jellingstenen	Bronzealderen · Egypten · Gud, kirke og mennesker
Historiebrug	Fortællinger, myter og traditioner – fx Halloween og jul – og forskellen på fortælling og historie	Jernalderen og mørkets fester · Peters jul · Fællesskab før og nu
Livsfilosofi og etik	Store spørgsmål om Gud, tro, liv og død, filosofiske samtaler, gudsopfattelser i Egypten og Norden	Guder i Egypten og Norden · Gud, kirke og mennesker
Bibelske fortællinger og kristendom	Påskefortællingen, kristendommens historie i Danmark, kirkens symboler, salmer og ritualer	Påske · Gud, kirke og mennesker

Kompetenceområde	Det arbejder 2.–4. klasse med	Temaer
Andre religioner og livsopfattelser	Gammel egyptisk religion og de nordiske guder som grundlag for at sammenligne religioner senere	Guder i Egypten og Norden

Progression på holdet

Progressionen beskrives gennem den måde, eleverne arbejder med fortællinger, spor og spørgsmål på – ikke gennem flere mål. Alle elever arbejder med det samme tema, men kravene stiger fra 2. til 4. klasse:

2. klasse arbejder med visuel støtte, konkrete instruktioner og mundtligt arbejde. Eleverne genfortæller, fortæller om forskelle mellem før og nu og undersøger billeder og genstande med støtte.

3. klasse arbejder med centrale fagbegreber og enkle faglige forklaringer. Eleverne placerer perioder på tidslinjen, sammenligner med deres eget liv og fortæller om indholdet i enkle kilder og fortællinger.

4. klasse udfordres med større selvstændighed, begrundelser, sammenligninger og perspektivering. Eleverne placerer perioder i forhold til hinanden, bruger kilder til at beskrive fortiden og forklarer betydningen af fortællinger, symboler og ritualer. Det forbereder dem på 5.–7. klasse.

Progression fra 2. til 7. klasse

Planen for 2.–4. klasse og planen for 5.–7. klasse er bygget ens: samme slutmål, samme fem trin i arbejdsgangen, samme rækker i differentieringen, samme observationsskema og samme kilde- og tekstark. Derfor sker progressionen automatisk – eleverne møder de samme arbejdsformer, men med stigende krav. Tabellen viser, hvordan eleverne bevæger sig mod slutmålene.

Kompetenceområde	2.–4. klasse	5.–7. klasse
Kronologi og sammenhæng	Før og nu og tidslinjen. Oldtidens perioder placeres i forhold til hinanden.	Perioder og begivenheder sammenlignes, og sammenhænge mellem Danmark og omverdenen forklares.
Kildearbejde	Spor, billeder og genstande undersøges. Eleverne siger, hvad et spor kan vise.	Eleverne formulerer problemstillinger, bruger flere kilder og vurderer, hvor brugbare de er.
Historiebrug	Myter, fortællinger og traditioner – fx Halloween og jul – før og nu.	Eleverne forklarer, hvordan fortiden bruges i dag, fx myter, statuer og helte.
Livsfilosofi og etik	Store spørgsmål og den gode samtale: lytte, spørge og sige, hvad man mener.	Filosofiske samtaler og etiske dilemmaer, hvor eleverne begrunder og argumenterer.
Bibelske fortællinger og kristendom	Påskefortællingen, kirkens symboler, salmer og ritualer, kristendommen kommer til Danmark.	Lignelser, juleevangeliet, Reformationen og kristendommen i Danmark i dag.
Andre religioner og livsopfattelser	Guderne i det gamle Egypten og i Norden.	Jødedom, islam og hinduisme sammenlignes med kristendommen.

Indhold, der bygges videre på: Tidslinjen fra bronzealderen og jernalderen fortsættes med middelalderen (Absalon og Kalmarunionen) på 5.–7. klasse. Jellingstenen og kristendommens komst til Danmark fører videre til Reformationen. Peters jul og fællesskaber før og nu fører videre til Barndom gennem tiden. Guderne i Egypten og Norden lægger grunden til arbejdet med jødedom, islam og hinduisme. De store spørgsmål og den gode samtale fortsætter i Ånd, algoritmer og jul.

3. Sådan arbejder vi

Historie og kristendomskundskab er procesorienteret: Eleverne lærer fagene ved at lytte til fortællinger, undre sig, undersøge spor og fortælle om det, de har fundet. Der arbejdes med ét tema ad gangen, og alle temaer følger arbejdsgangens fem trin. Arbejdsgangen og trinnenes navne er de samme på 2.–4. og 5.–7. klasse, så eleverne kender arbejdsformen, når de bliver ældre – kun kravene stiger.

Arbejdsgangens fem trin

Trin	Hvad gør vi?
1. Fortælling og undren	Hele holdet samles om en fortælling, et billede eller en genstand. Temaet placeres på tidslinjen, og temaets ord samles på væggen.
2. Spørgsmål	Holdet samler spørgsmål: Hvad vil vi gerne vide? 2. klasse stiller spørgsmål mundtligt, 3. klasse skriver et spørgsmål, og 4. klasse begrunder deres spørgsmål.
3. Undersøg	Eleverne undersøger spor, billeder, genstande og tekster fra Alinea i makkerpar og grupper – ofte med arbejdsark, hvor de klipper, limer, tegner og skriver.
4. Fortolk og forklar	Eleverne fortæller, hvad de har fundet ud af, og sammenligner med deres eget liv – fx med tegning, tidslinje eller før og nu-skema.
5. Formidl og tag stilling	Eleverne viser deres arbejde, fx i en udstilling, et drama eller en tegneserie, og taler om, hvad de har lært.

Trinnene hænger på væggen i klassen med billeder. I korte forløb kan flere trin slås sammen, men alle fem trin er med i hvert tema.

En typisk lektion

Andel	Fase	Hvad sker der?
ca. 10 %	Fælles start	Dagens fortælling, billede eller spørgsmål. Kort opsamling på sidste gang.
ca. 20 %	Fælles input	Læreren fortæller, viser billeder eller film eller læser fra Alinea.
ca. 50 %	Undersøg og fortolk	Arbejdsark, tegning og samtale i makkerpar eller grupper. Læreren vejleder og hjælper 2. klasse med konkrete instruktioner.
ca. 20 %	Fælles afslutning	Eleverne viser og fortæller. Exit-spørgsmål, og tidslinjen opdateres.

Fordelingen er vejledende og tilpasses indholdet og elevernes energi.

Året i to dele

Holdet har 2 lektioner om ugen – helst lagt som en dobbeltlektion, så der er tid til fortælling, arbejdsark og fremvisning. I første halvdel af skoleåret (uge 33–8) undervises der i historie, og i anden halvdel (uge 9–25) undervises der i kristendomskundskab. Det betyder, at læreren kun skal forberede ét fag og ét tema ad gangen. Forårets temaer bygger videre på efterårets: Egyptens guder kobles til historietemaet om Egypten, de nordiske guder til oldtiden, og kirkens historie til tidslinjen. Hvis et tema tager længere eller kortere tid end planlagt, rykkes de følgende uger, men alle temaer gennemføres i løbet af skoleåret. Uge 33 er trivselsuge, og uge 25 er en særlig uge.

Faste rutiner

- **Tidslinjen** hænger i klassen hele året – fra bronzealderen til i dag. Hvert tema placeres på den. På 5.–7. klasse bygges der videre på den samme tidslinje.
- **Begrebsvæggen** opdateres med temaets ord og billeder.

- **Fagmappen** samler elevernes arbejdsark, tegninger og produkter, så elev, lærer og forældre kan se udviklingen. Fagmappen følger eleven videre til 5. klasse.
- **Den gode samtale:** Vi lytter, spørger og begrunder – og vi respekterer, at man kan tro og mene forskelligt.

Samarbejde på tværs af klassetrin

Eleverne arbejder ofte i makkerpar og små grupper på tværs af klassetrin. Ældre elever kan læse op og forklare, men 4. klasse skal ikke være hjælpelærere – de skal også selv udfordres på deres eget niveau, fx med en ekstra kilde eller et spørgsmål, der kræver en begrundelse.

4. Differentiering

Hele holdet arbejder med samme tema og ofte med samme fortælling og samme arbejdsark, mens spørgsmål, opgaver og forventninger tilpasses 2., 3. og 4. klasse. Det fastholder fællesskabet og gør undervisningen overskuelig for læreren. Differentieringen sker på to måder, der virker sammen: efter klassetrin og efter niveau inden for klassetrinnet.

Samme tema – tre niveauer

Tabellen beskriver, hvad læreren kan forvente af eleverne. Niveauerne er ikke mål, men en hjælp til at give hver elev en passende udfordring. Rækkerne er de samme som i planen for 5.–7. klasse, så 5. klasse fortsætter, hvor 4. klasse slap. I temaerne (afsnit 8) står der én linje pr. klassetrin.

	2. klasse	3. klasse	4. klasse
Overblik og sammenhæng	Skelner mellem »for længe siden« og i dag.	Placerer perioder på tidslinjen.	Placerer perioder i forhold til hinanden og forklarer forandringer.
Kilder og tekster	Fortæller med støtte, hvad et billede eller en genstand kan vise.	Fortæller om indholdet i en enkel kilde med fagord.	Bruger kilder til at beskrive fortiden og siger, hvad kilden ikke kan vise.
Fortolkning	Genfortæller med støtte i billeder.	Genfortæller og fortæller, hvad fortællingen handler om.	Forklarer fortællingens betydning og finder den i kulturen.
Begreber	Genkender temaets vigtigste ord.	Bruger temaets centrale begreber.	Bruger begreberne i forklaringer.
Stillingtagen og formidling	Fortæller, hvad de mener.	Fortæller, hvad de mener, og hvorfor.	Begrunder, sammenligner og bygger videre på andres udsagn.

Støtte og udfordring inden for klassetrinnet

Elever med behov for støtte får billeder, billedkort, ordlister, skabeloner, konkrete instruktioner trin for trin og mulighed for at svare mundtligt. Fagligt stærke elever udfordres med en ekstra kilde, en sammenligning eller en opgave, hvor de skal begrunde. Eleverne kan vise deres viden på forskellige måder – som tegning, arbejdsark, tidslinje, drama, tegneserie, planche eller mundtlig fortælling. Niveauerne er ikke faste: Læreren tilpasser ud fra seneste evaluering.

Én lærer på holdet

Der er én lærer på holdet, Kathrine Brun. Undervisningen er bygget sådan, at læreren kun skal forberede ét tema og ét Alinea-forløb ad gangen. Trin 1, 3 og 5 er fælles for hele holdet, og i trin 2 og 4 stilles der forskellige krav til 2., 3. og 4. klasse. Kilde- og tekstarket (bilag B) kan bruges som fast arbejdsark, så læreren ikke skal lave nye opgaver til hvert klassetrin.

5. Frihed og folkestyre, demokratisk dannelse og ligestilling

Historie og kristendomskundskab bidrager til at forberede eleverne til et liv i et samfund med frihed og folkestyre. Eleverne lærer, at mennesker har levet forskelligt til forskellige tider, og at fællesskaber, regler og traditioner ændrer sig. I temaet om fællesskaber før og nu taler eleverne om, hvordan man er en god del af et fællesskab, og hvordan de selv er med til at skabe historie.

I kristendomskundskab øver eleverne den filosofiske samtale: at lytte, spørge, begrunde og være uenige på en ordentlig måde. I temaerne om guder i Egypten og Norden og om Gud, kirke og mennesker oplever eleverne, at mennesker tror forskelligt, og de lærer at møde andres tro med nysgerrighed og respekt.

Ligestilling indgår i den daglige undervisning: Makkerpar og grupper sættes på tværs af køn og klassetrin, alle elever skiftes til at fortælle og vise frem, og holdet ser på både pigers og drenges liv før og nu – fx Egtvedpigen og børns hverdag i Peters jul.

Alsidig personlig udvikling

Fagene styrker elevernes nysgerrighed, fantasi og evne til at lytte til andre. Eleverne øver sig i at fortælle, vise frem og stå ved deres tanker – og i at samarbejde med elever fra andre klassetrin. Samtalerne om store spørgsmål giver plads til elevernes egne tanker om liv, død, venskab og fællesskab.

6. Evaluering og information til elever og forældre

Løbende evaluering

Evalueringen er en fast del af hvert tema og bruges til at planlægge næste skridt for den enkelte elev. Samtaler, arbejdsark, elevprodukter og observationer bruges til at vurdere, hvilken støtte eller udfordring den enkelte elev har brug for. Efter hvert tema taler holdet kort om: Hvad har jeg lært? Hvad vil jeg gerne vide mere om?

Faste statuspunkter

Hvornår	Status
Skoleårets start	Elevernes arbejde med tidslinje og spor observeres i temaet Bronzealderen.
Midt i skoleåret	Status i temaet Egypten i uge 1–2. Hver elev sætter ét mål for foråret sammen med læreren.
I løbet af foråret	Opfølgning på elevens forårsmål i uge 17 i temaet Guder i Egypten og Norden.
Skoleårets slutning	Afsluttende status ud fra elevprodukter og samtale i temaet Gud, kirke og mennesker.

Resultaterne noteres i observationsskemaet (bilag A).

Information til forældre

Forældrene informeres om elevens udbytte ved skole-hjem-samtaler og løbende ved behov. Observationsskemaet og elevens mappe giver et fælles grundlag for samtalen.

Evaluering af undervisningen

Efter hvert tema noterer læreren kort, hvad der virkede, og hvad der skal justeres. Ved skoleårets afslutning evaluerer læreren undervisningsplanen sammen med eleverne og ledelsen. Erfaringerne indgår i skolens samlede evaluering af undervisningen og i planen for næste skoleår.

7. Årsoversigt

Oversigten viser årets otte temaer, de forløb fra Alinea, der er samlet i dem, og temaets fokus. Holdet arbejder med ét tema ad gangen, og tidsforbruget kan ændres efter elevernes proces. Trivselsuge: uge 33. Emneuge: uge 41. Særlige uger: uge 6 og 25. Ferier: uge 42 (efterår), 52–53 (jul), 7 (vinter) og 12 (påske).

Periode	Tema	Forløb	Fag	Fokus
Skoleårets start Uge 34–40	Bronzealderen – da metallet kom	Opstart · Bronzealderen	Historie	Eleverne undersøger, hvordan mennesker levede, arbejdede og troede i bronzealderen, og sammenligner med deres eget liv.
Efterår Uge 43–46	Jernalderen og mørkets fester	Jernalderen · Halloween	Historie	Eleverne undersøger, hvordan jernet ændrede livet i landsbyerne, og hvordan gamle fester og forestillinger – som Halloween – lever videre i dag.
Efterår og vinter Uge 47–48 og 1–2	Egypten – et ældgammelt rige	Egypten – et ældgammelt rige	Historie	Eleverne undersøger spor fra det gamle Egypten – pyramider, hieroglyffer og genstande – og hvad de fortæller om livet ved Nilen.
Op til jul Uge 49–51	Peters jul – jul før og nu	Peters jul	Historie	Eleverne arbejder med fortællingen Peters jul og sammenligner jul og børneliv for 150 år siden med jul i dag.
Vinter Uge 3–5 og 8	Fællesskab, sprog og sundhed før og nu	Det magiske sprog · Sundhed sammen med andre	Historie	Eleverne undersøger fortællinger og forestillinger fra fortiden og ser på, hvordan fællesskaber, venskab og sundhed har ændret sig.
Forår Uge 9–11	Påske – Jesu død og opstandelse	Påske og Jesu død	Kristendomskundskab	Eleverne arbejder med påskefortællingen fra palmesøndag til påskedag og ser, hvor fortællingen findes i kunst, sprog og traditioner.
Forår Uge 13–18	Guder i Egypten og Norden	Døde religioner med liv i – gammel egyptisk religion · De nordiske guder	Kristendomskundskab	Eleverne undersøger, hvad mennesker i det gamle Egypten og i Norden troede på, og hvordan guderne stadig sætter spor i dag.
Skoleårets afslutning Uge 19–24	Gud, kirke og mennesker	Gud, guder og mennesker · Kirkens historie · Opsamling	Kristendomskundskab	Eleverne taler om store spørgsmål om Gud og mennesker og undersøger, hvordan kristendommen kom til Danmark, og hvad kirkens symboler, salmer og ritualer betyder.

8. Temabeskrivelser

Hvert tema beskrives med et fokus, et undersøgelsesspørgsmål og centrale begreber og med en beskrivelse af, hvordan temaet skrider frem, hvad 2., 3. og 4. klasse arbejder med, og hvordan der evalueres. Temaerne bygger på fagenes årsplan, hvor forløbene fra Alinea er samlet under fælles temaer. Aktiviteterne er forslag og kan udskiftes, så længe temaets fokus og de fem trin fastholdes.

Skoleårets start · Bronzealderen – da metallet kom

Uge 34–40 · Historie · Alinea: Opstart · Bronzealderen

Fokus: Eleverne undersøger, hvordan mennesker levede, arbejdede og troede i bronzealderen, og sammenligner med deres eget liv.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvordan var det at være barn i bronzealderen – og hvad er anderledes i dag?«

Begreber: fortid, nutid, tidslinje, bronzealder, bronze, gravhøj, spor, solvogn

Sådan forløber det

Uge 33 er trivselsuge. I uge 34 starter holdet med en samtale om, hvad historie og religion er. Eleverne får deres mapper, og holdet starter klassens tidslinje, som hænger på væggen hele året. Bronzealderen placeres på tidslinjen som »for længe siden«.

I uge 35–40 arbejder holdet med Alinea-forløbet Bronzealderen. Eleverne undersøger billeder af fund som Egtvedpigen og Solvognen og arbejder med arbejdsark, hvor de klipper, limer og sorterer. Temaet slutter med en lille udstilling, hvor eleverne viser, hvad de har lært. Uge 41 er emneuge, og uge 42 er efterårsferie.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Placerer bronzealderen som »for længe siden« og fortæller om en forskel på livet dengang og i dag.
- **3. klasse:** Sammenligner familie og fællesskaber i bronzealderen med eget liv og bruger enkle fagord.
- **4. klasse:** Placerer bronzealderen i forhold til andre perioder og beskriver, hvordan bronzen ændrede livsgrundlag og arbejde.

Evaluering

Status ved skoleårets start: Læreren observerer elevernes arbejde med tidslinje og spor og noterer i observationsskemaet (bilag A). Udstillingen ved temaets afslutning.

Materialer: Alinea: Bronzealderen · arbejdsark · lim og saks · elevernes mapper · klassens tidslinje

Lærerens noter efter temaet: _____

Efterår · Jernalderen og mørkets fester

Uge 43–46 · Historie · Alinea: Jernalderen · Halloween

Fokus: Eleverne undersøger, hvordan jernet ændrede livet i landsbyerne, og hvordan gamle fester og forestillinger – som Halloween – lever videre i dag.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvad ændrede jernet – og hvilke gamle traditioner fejrer vi stadig?«

Begreber: jernalder, jern, landsby, langhus, offer, mose, tradition, Halloween, allehelgen

Historiekanon: Guldhornene kan inddrages

Sådan forløber det

Temaet starter med Alinea-forløbet Jernalderen. Holdet sætter jernalderen på tidslinjen efter bronzealderen, og eleverne undersøger livet i en landsby med langhuse, dyr og marker. Fund fra moserne bruges som spor.

I uge 44 arbejder holdet med Halloween som en gammel fest: Hvor kommer den fra, og hvordan fejrer vi den i dag? Eleverne sammenligner traditioner før og nu og taler om forskellen på fortællinger, myter og historie. I uge 45–46 vender holdet tilbage til jernalderen og samler op på, hvad jernet ændrede.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Fortæller om en forskel på livet i jernalderen og i dag og om en Halloween-tradition.
- **3. klasse:** Placerer jernalderen efter bronzealderen og sammenligner fællesskaber og traditioner før og nu.
- **4. klasse:** Beskriver, hvordan jernet ændrede arbejde og livsgrundlag, og skelner mellem en myte og en historisk fortælling.

Evaluering

Elevernes tidslinje og en kort fortælling om livet i landsbyen. Læreren følger op på elevernes brug af fagord.

Materialer: Alinea: Jernalderen · billeder af mosefund og langhuse · materialer om Halloween før og nu

Lærerens noter efter temaet: _____

Efterår og vinter · Egypten – et ældgammelt rige

Uge 47–48 og 1–2 · Historie · Alinea: Egypten – et ældgammelt rige

Fokus: Eleverne undersøger spor fra det gamle Egypten – pyramider, hieroglyffer og genstande – og hvad de fortæller om livet ved Nilen.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvad kan spor fra Egypten fortælle os om mennesker, der levede for flere tusind år siden?«

Begreber: Egypten, Nilen, farao, pyramide, hieroglyf, mumie, kilde, spor

Sådan forløber det

Temaet starter i uge 47–48 med Alinea-forløbet Egypten – et ældgammelt rige. Holdet finder Egypten på kortet og på tidslinjen og opdager, at pyramiderne er ældre end bronzealderen i Danmark. Eleverne undersøger billeder, genstande og hieroglyffer som spor.

Efter juleforløbet fortsætter holdet i uge 1–2 med hverdagsliv i Egypten. 4. klasse arbejder med et historisk scenarie, hvor de forestiller sig at leve ved Nilen. Temaet slutter med, at eleverne fortæller, hvad et spor kan vise.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Undersøger billeder og genstande og fortæller med støtte, hvad et spor kan vise.
- **3. klasse:** Læser enkle kilder og fortæller om deres indhold med fagord.
- **4. klasse:** Bruger digitale medier og kilder til at beskrive fortiden og arbejder med et historisk scenarie.

Evaluering

Status midt i skoleåret: kort samtale og elevprodukt (bilag A). Hver elev sætter ét mål for foråret sammen med læreren.

Materialer: Alinea: Egypten – et ældgammelt rige · kort · billeder af pyramider, mumier og hieroglyffer

Lærerens noter efter temaet: _____

Op til jul · Peters jul – jul før og nu

Uge 49–51 · Historie · Alinea: Peters jul

Fokus: Eleverne arbejder med fortællingen Peters jul og sammenligner jul og børneliv for 150 år siden med jul i dag.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvordan holdt børn jul for længe siden – og hvad gør vi stadig på samme måde?«

Begreber: tradition, jul, før og nu, fortælling, familie, nisse

Sådan forløber det

Temaet starter med, at læreren læser fra Peters jul. Holdet taler om, hvordan Peter og hans familie holdt jul, og eleverne finder ord og ting, de ikke kender.

Eleverne sammenligner juletraditioner før og nu, fx ved at spørge derhjemme. Temaet slutter med, at eleverne laver deres egen lille julefortælling eller tegning, der viser jul før og nu. Uge 52–53 er juleferie.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Fortæller om en juletradition og genkender forskelle og ligheder mellem før og nu.
- **3. klasse:** Sammenligner jul i Peters familie med jul i egen familie.
- **4. klasse:** Forklarer, hvorfor nogle traditioner ændrer sig og andre bliver ved, og skelner mellem fortælling og historie.

Evaluering

Elevprodukt: julefortælling eller tegning med før og nu. Kort samtale om traditioner.

Materialer: Alinea: Peters jul · fortællingen Peters jul · billeder af jul før og nu

Lærerens noter efter temaet: _____

Vinter · Fællesskab, sprog og sundhed før og nu

Uge 3–5 og 8 · Historie · Alinea: Det magiske sprog · Sundhed sammen med andre

Fokus: Eleverne undersøger fortællinger og forestillinger fra fortiden og ser på, hvordan fællesskaber, venskab og sundhed har ændret sig.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvad betyder det at være en del af et fællesskab – før og nu?«

Begreber: fællesskab, familie, venskab, sundhed, tradition, fortælling, før og nu

Sådan forløber det

Temaet starter i uge 3 med Alinea-forløbet Det magiske sprog, hvor eleverne arbejder med fortællinger og forestillinger fra før og nu.

I uge 4–5 og 8 arbejder holdet med Sundhed sammen med andre: Hvad er godt for kroppen og for fællesskabet, og hvordan levede børn sammen med andre for længe siden? Uge 6 er en særlig uge, og uge 7 er vinterferie. Temaet slutter i uge 8, hvor eleverne viser, hvad de har lært om fællesskaber før og nu.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Fortæller om en tradition eller et fællesskab og genkender forskelle mellem før og nu.
- **3. klasse:** Sammenligner fællesskaber og sundhed før og nu med eget liv.
- **4. klasse:** Forklarer, hvordan de selv er en del af historien, og sammenligner med begrundelser.

Evaluering

Samtale i grupper og elevprodukt. Temaet bidrager til det obligatoriske emne sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

Materialer: Alinea: Det magiske sprog og Sundhed sammen med andre

Lærerens noter efter temaet: _____

Forår · Påske – Jesu død og opstandelse

Uge 9–11 · Kristendomskundskab · Alinea: Påske og Jesu død

Fokus: Eleverne arbejder med påskefortællingen fra palmesøndag til påskedag og ser, hvor fortællingen findes i kunst, sprog og traditioner.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvad skete der i påsken – og hvorfor fejrer vi den stadig?«

Begreber: påske, Jesus, disciple, nadver, korsfæstelse, opstandelse, kors, symbol

Sådan forløber det

Fra uge 9 skifter holdet til kristendomskundskab. Temaet starter med, at læreren fortæller påskefortællingen. Eleverne følger ugen fra palmesøndag til påskedag på en påsketidslinje.

Eleverne finder personer, genstande og symboler fra fortællingen i kunst, sprog og traditioner – fx korset, æg og påskeliljer. Temaet slutter med, at eleverne genfortæller påsken, fx som tegneserie. Uge 12 er påskeferie.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Genfortæller dele af påskefortællingen med støtte i billeder.
- **3. klasse:** Fortæller påskefortællingen og genkender personer og symboler i kunst og traditioner.
- **4. klasse:** Forklarer påskens betydning og finder temaer fra fortællingen i kulturen.

Evaluering

Elevernes tegneserie eller genfortælling og samtale om påskens symboler.

Materialer: Alinea: Påske og Jesu død · børnebibel · billeder af påskekunst

Lærerens noter efter temaet: _____

Forår · Guder i Egypten og Norden

Uge 13–18 · Kristendomskundskab · Alinea: Døde religioner med liv i – gammel egyptisk religion · De nordiske guder

Fokus: Eleverne undersøger, hvad mennesker i det gamle Egypten og i Norden troede på, og hvordan guderne stadig sætter spor i dag.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvorfor har mennesker til alle tider fortalt om guder – og hvad kan vi lære af det?«

Begreber: gud, guder, tro, myte, liv efter døden, Asgård, Odin, Thor, Loke, ugedage

Sådan forløber det

Temaet bygger videre på historietemaerne om Egypten og oldtiden. I uge 13–15 arbejder holdet med Alinea-forløbet Døde religioner med liv i – gammel egyptisk religion: guderne, mumierne og forestillingen om livet efter døden.

I uge 16–18 arbejder holdet med De nordiske guder. Eleverne hører myter om Odin, Thor og Loke og finder spor af guderne i dag, fx i ugedagenes navne. Temaet slutter med, at eleverne sammenligner guderne i Egypten og Norden med kristendommens Gud.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Genfortæller en myte og fortæller om en gud.
- **3. klasse:** Fortæller, hvad mennesker troede på, og stiller spørgsmål til store tilværelsesspørgsmål.
- **4. klasse:** Sammenligner gudsopfattelser og forklarer centrale begreber som myte, tro og liv efter døden.

Evaluering

Opfølgning på elevens forårsmål i uge 17–18. Elevprodukt: myte som tegneserie, drama eller fortælling.

Materialer: Alinea: Døde religioner med liv i – gammel egyptisk religion og De nordiske guder

Lærerens noter efter temaet: _____

Skoleårets afslutning · Gud, kirke og mennesker

Uge 19–24 · Kristendomskundskab · Alinea: Gud, guder og mennesker · Kirkens historie · Opsamling

Fokus: Eleverne taler om store spørgsmål om Gud og mennesker og undersøger, hvordan kristendommen kom til Danmark, og hvad kirkens symboler, salmer og ritualer betyder.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvad er Gud for mennesker – og hvordan blev kirken en del af Danmark?«

Begreber: Gud, tro, filosofisk samtale, kirke, Jellingstenen, dåb, salme, symbol, ritual

Historiekanon: Jellingstenen kan inddrages

Sådan forløber det

Temaet starter i uge 19–20 med Gud, guder og mennesker. Holdet har filosofiske samtaler om store spørgsmål, fx »Hvor er Gud?« og »Hvad sker der, når man dør?«. Eleverne øver sig i at lytte, spørge og begrunde.

I uge 21–23 arbejder holdet med Kirkens historie: fra de første kristne til Harald Blåtand og Jellingstenen og kirken i dag. Holdet besøger den lokale kirke og ser på symboler, salmer og ritualer. I uge 24 samler holdet op på årets emner med tidslinjen. Uge 25 er en særlig uge.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Fortæller om kirkens symboler og deltager i samtalen om store spørgsmål.
- **3. klasse:** Fortæller om en begivenhed i kristendommens historie og genkender symboler, ritualer og salmer.
- **4. klasse:** Gengiver centrale begivenheder i kristendommens historie i Danmark og forklarer, hvad symboler og ritualer betyder.

Evaluering

Afsluttende status ud fra elevprodukter og samtale (bilag A).

Materialer: Alinea: Gud, guder og mennesker samt Kirkens historie · besøg i den lokale kirke · salmebog

Lærerens noter efter temaet: _____

Bilag A. Observationsskema

Udfyldes ved statuspunkterne: ved skoleårets start, midt i skoleåret, i løbet af foråret og ved skoleårets slutning. Brug fx S = støtte, K = kerne, U = udfordring, og skriv kort, hvad eleven skal arbejde videre med.

Elev	Kl.	Kronologi og sammenhæng · Bibelske fortællinger og kristendom	Kildearbejde · Ikke-kristne religioner	Historiebrug · Livsfilosofi og etik	Næste skridt

Elevens mål for foråret (midt i skoleåret) og opfølgning (i løbet af foråret):

Elev	Mål for foråret	Opfølgning i foråret

Bilag B. Kilde- og tekstark

Arket er en enkel udgave af kilde- og tekstarket på 5.–7. klasse. Det bruges i fagmappen, når eleverne undersøger et billede, en genstand eller en fortælling. 2. klasse svarer mundtligt eller med tegning, 3. klasse skriver korte svar, og 4. klasse svarer på alle spørgsmål og begrunder.

Trin	Spørgsmål til eleven
Fortælling og undren	Hvad ser jeg? Hvad undrer jeg mig over?
Spørgsmål	Hvad vil jeg gerne vide?
Undersøg	Hvad tror jeg, det er? Hvornår er det fra? Hvem har brugt det?
Fortolk og forklar	Hvad kan det fortælle om livet dengang? Hvad er anderledes i dag?
Formidl og tag stilling	Hvad har jeg lært? Hvad vil jeg fortælle de andre?

Niveau	Når du undersøger et spor eller en fortælling, kan du …
2. klasse	fortælle, hvad du ser, og om det er fra før eller nu.
3. klasse	fortælle, hvad sporet viser, med temaets ord.
4. klasse	forklare, hvad sporet kan fortælle – og hvad det ikke kan fortælle – og sammenligne med i dag.